

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2014. évi április hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság a hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 6.B.430/2011/139. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- I.rendű vádlott cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 319.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (tényállás 1/a. pontja) és az 1978. évi IV. törvény 317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének (tényállás 1/b-c. pontjai) minősíti;
- II.rendű vádlottcselekményeit az 1978. évi IV. törvény 319.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (tényállás 1/a. pontja); az 1978. évi IV. törvény 317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének (tényállás 1/b-c. pontjai) és az 1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (tényállás 3. pontja) minősíti;
- **IV.rendű vádlott** a terhére megállapított bűncselekményt helyesen tettesként követte el;
- I.rendű vádlott büntetését - mely helyesen halmazati büntetés - a mellékbüntetés érintetlenül hagyása mellett 3 (három) év börtönre enyhíti;
- II.rendű vádlott halmazati büntetését - a mellékbüntetés érintetlenül hagyása mellett - 2 (kettő) év 6 (hat) hó börtönre enyhíti;
- I.rendű és II.rendű vádlottak a büntetésük fele részének letöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az abban Btk.-ként megjelölt jogszabályon helyesen az 1978. évi IV. törvényt kell érteni.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész I.rendű és II.rendű vádlottak terhére a tényállás 1/b. és 1/d. pontjaiban írt cselekmény bűnösség köréből történő kirekesztése és a vagyoni hátrány összegének szűkebb körben történő meghatározása miatt, a váddal egyező elítélés és hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása végett, míg I.rendű vádlott és védője, II.rendű vádlott, valamint IV.r. vádlott és védője a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn, így azzal, hogy a tényállás 1/b. és 1/c. pontjaiban írt cselekményeket folytatólagosan elkövetett, az 1978. évi IV. törvény 317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntetteként indítványozta értékelni. Perbeszédeikben a védők a jogorvoslati kérelmeikkel egyezően szólaltak fel, mégis azzal, hogy I.rendű és II.rendű vádlottak védői - a bizonyítási indítványok elutasítása után - másodlagosan hatályon kívül helyezést is kezdeményeztek.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.348.§ (2) bekezdésében írt korlátok között - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem volt tehát annak tárgya a magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében hozott, a tényállás 4., 5., 6., 7. és 8. pontjaihoz kapcsolódó felmentő rendelkezés, miután azt fellebbezés eredetileg sem támadta. Ugyanakkor ehhez hasonló megállapítás tehető a tényállás 1/d. pontját érintően is, mivel e cselekménynek a büntetőjogi felelősség köréből történő kirekesztését a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában már nem sérelmezte.

A fentiek szerint korlátozott terjedelmű felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma, valamint ténybeli következtetés alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- Az elsőfokú bíróság ítéletének 17. oldalán található táblázat helyesen nem millió-, hanem ezer forint nagyságrendben tartalmazza az **kft1** 2006. és 2007. évi gazdálkodásának adatait. *(Ténybeli következtetés, az elsőfokú bíróság ugyanis átvette a nyomozati iratok IV/1269. oldalán található, **szakértő1** szakvéleményében szereplő téves adatokat.)*
- Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítettekén túlmenően az **kft1** és a **kft2** között - I.rendű vádlott és **tanú1** aláírásával - 2008. július 23-án is létrejött egy bérleti szerződés, melyben a bérbeadó 4.200 forint/hektár bérleti díj ellenében talajmunka végzése céljából 1 db JD 8120-as traktort és 1 db KM-7

mélylazítót bocsátott a bérbevevő rendelkezésére (*nyomozati iratok II/545. oldal*).

- A 2008. október 16-án értékesített és a határozat 24. oldalán 2-14. pontban felsorolt mezőgazdasági gépek vételárának összege 10.123.200 forint volt, míg a 2008. október 30-án eladott és a határozat 25. oldalán 1-23. pontban felsorolt mezőgazdasági gépek vonatkozásában ugyanez az érték 24.417.600 forintot tett ki. A gépek vételárának együttes összege tehát - figyelembe véve a 2009. március 31-ei szerződésben szereplő traktor 11.560.800 forintos árát is - 46.101.600 forint volt (*ténybeli következtetés*).
- Mellőzte a határozat 27. oldal 1. bekezdésének utolsó mondatát - „*A két összeg közötti különbség 15.962.243 forint, amely az kft1-nél nyereség volt*” - , illetve a 27. oldal 3. bekezdését.
- Az elsőfokú bíróság ítéletének 28. oldal 2. bekezdésében szereplő komplex 3×15 (NPK) típusú műtrágya mennyisége helyesen 100 tonna volt (*Szállítási szerződés a nyomozati iratok I/119. oldalán*).
- A mezőgazdasági gépekre vonatkozó első adásvételi szerződések megkötésének az időpontjában, 2008. október 16-án a **kft2 zrt1** ... számláján a nyitóegyenleg 17.102.282 forint volt. (Ez szinte teljes egészében a ... által - a ... ügyvédi iroda letéti számláján keresztül - rendelkezésre bocsátott tőketartalékból származott.)

A **kft2** a korábban megvásárolt - az elsőfokú bíróság ítéletének 24. oldal utolsó és 25. oldal 1. bekezdésében 2-14. sorszám alatt felsorolt - gépek 10.123.200 forintos vételárát 2008. október 28-án utalta át az **kft1 nyrt1**-nél vezetett számlájára.

A mezőgazdasági gépekre vonatkozó második adásvételi szerződések megkötésének az időpontjában, 2008. október 30-án a **kft2** számláján a nyitóegyenleg mindössze 7.376.970 forintot mutatott. Ekként az elsőfokú bíróság ítéletének 25. oldal 3. bekezdésében 1-23. sorszám alatt felsorolt gépek mintegy 24 millió forintos vételárának nem volt meg a fedezete. A vételár kifizetése közel egy hónappal később vált lehetővé, akkor is úgy, hogy 2008. december 2-án előbb az **kft1** - a 2008/202., 203. és 204. sorszámú számlák kiegyenlítésének címén - átutalt 11.811.239 forintot. Ezzel a jóváírással a **kft2** számlájának a záróegyenlege 20.336.559 forintra emelkedett, melyből másnap, 2008. december 3-án már ki lehetett fizetni 15.027.600 forintot. A vételár fennmaradó 9.390.000 forintos részét a **kft2** 2008. december 19-én utalta át, már azt követően, hogy a ... tőketartalék címén 6.827.213 forintot vezetett át a számlájára.

A 2008. esztendő végén tehát az a helyzet alakult ki, hogy a **kft2**-hez kerültek a mezőgazdasági gépek (a ... forgalmi rendszámú traktor kivételével),

együttesen 34.540.800 forint számlaértéken. Ugyanakkor ezt az összeget a **kft2** három részletben az eladónak, az **kft1**-nek vissza is utalta.

A szóban forgó 34.540.800 forintot az **kft1** képviselőjében eljáró I.rendű vádlott 2009. február 3-án a **takarékszövetkezet1**nél vezetett ... azonosító jelű számlára utalta tovább, ahonnan abból 34.800.000 forintot a III.r. vádlott készpénzben felvett. Ezt követően ebből a pénzből - az elsőfokú bíróság ítéletének 28. oldal utolsó és a 29. oldal 1-4. bekezdéseiben írtak szerint - 130.507,53 USD (29.435.873 forint) több pénzügyi tranzakció lebonyolítása után, 2009. február 9-én a **kft2** számlájára került.

Egy hónappal később a még fennmaradó haszongépjármű, a ... forgalmi rendszámú traktor megvásárlásához ismételten nem állt rendelkezésre elég fedezet: 2009. március 18-án a záróegyenleg összege 4.060.529 forintot tett ki. Ezért előbb az **kft1**-től érkezett két részletben, 2009. március 19-én és 26-án összesen 7.096.265 forint, mely lehetővé tette a 11.560.800 forintos vételár 2009. március 31-ei átutalását.

Két nappal később az **kft1** számlakiegyenlítés címén 10.597.561 forintot utalt vissza a **kft2** számlájára.

Mindez azt jelentette, hogy a vizsgált időszakban, 2008. október 16. és 2009. április 2. napjai között a **kft2** vételár címén ugyan összesen 46.101.600 forintot kifizetett az **kft1**-nek, ahonnan azonban - különböző számlakiegyenlítésekre hivatkozással - ugyanezen időszak alatt 56.519.287 forint vissza is érkezett (*a kft2 lefoglalt banki kivonatai alapján - nyomozati iratok melléklete*).

- Mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletének 30. oldal 1. bekezdését, melynek helyébe a következő megállapítás került:

I.rendű vádlott- II.rendű vádlott segítségével - az 1/b. és 1/c. pontokban leírt cselekményeivel, tehát a 2008. október 16-án, 2008. október 30-án és 2009. március 31-én kelt szerződésekben szereplő mezőgazdasági gépek színlelt eladásával, majd a teljes vételárnak a vevő részére történő visszaszerzésével, az **kft1**-nek a gépek forgalmi értékével megegyező 65.130.000 forint kárt okozott, mely lefoglalással és kiadással megtérült.

- Mellőzte továbbá a határozat 31. oldal 4. bekezdéséből az 1/c. pontra utalást, valamint a teljes 5. és 6. bekezdéseket. Ez utóbbiak helyébe a következő szövegrész került:

I.rendű vádlotta cselekményeit - II.rendű vádlott segítségével - összesen 83.150.387 forint értékre követte el (*tényállás 1/a.-1/b.-1/c. pontok*).

- Mellőzte végül a határozat 33. oldalának 4. bekezdését, melynek helyébe a

következő szövegrész került:

IV.rendű vádlott a nem a valóságnak megfelelő nyilatkozatok aláírásával közreműködött abban, hogy a cégnyilvántartásba, mint közokiratba valótlan adatok kerüljenek bejegyzésre. A szükséges okiratok elkészítésével és a cégbírósághoz eljuttatásával II.rendű vádlott ehhez segítséget nyújtott.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az teljes körűen felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést sem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírások maradéktalan megtartásával, széles körben és az ügy tárgyi súlyához igazodó körültekintéssel folytatta le. Ténymegállapításai a feltárt bizonyítékok részletes, a logika szabályaival is összhangban álló értékelésén alapulnak, áttekinthető és világos magyarázatot adva a vádlotti védekezések elvetésének az okaira.

A bejelentett jogorvoslati kérelmek túlnyomó részben az elsőfokú bíróság által meggyőző érveléssel elutasított védelmi álláspontok ismételt megfogalmazását, előterjesztését jelentették, melyek ez okból - miután a tényállás megalapozott és az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének magas színvonalon eleget tett - eljárásjogi tilalmazottságuk folytán sem vezethettek eredményre.

A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével, az elsőfokú bíróság mérlegelő, elemző tevékenységének a gondolatmenetével, annak lényegével mindenben egyetértett. Ezért a bizonyítékok számbavétele, az egyes adatok tartalmi hitelességének az újbóli vizsgálata teljességgel szükségtelennek mutatkozott, helyette a másodfokú bíróság nagyobb hangsúllyal a bizonyítási eljárás két alapvető sajátosságára kívánt rámutatni.

Elsőként arra, hogy a jogi relevanciával bíró tények túlnyomó többsége objektív bizonyítékok - így cégbírósági iratok, szerződések, számlák, magánjogi perek anyaga, hatósági határozatok és pénzügyi dokumentumok - alapján kétséget kizáró bizonyossággal rekonstruálható volt. Így az e körben tett ténymegállapítások valóságtartalmát, bizonyító erejét az eljárás résztvevői nem is vitatták. Valódi mérlegelést mindössze a vádlottak tudattartalmára, céljára és cselekvőségük egymás közötti megoszlására vonatkozó tények rögzítése igényelt, illetve kisebb részben az, hogy az ügyben egymással ellentétes szakértői vélemények álltak rendelkezésre.

Nem lehetett ugyanakkor figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a történések valódi háttere, célja és lényege kizárólag az események egységes vizsgálata, összefüggéseikben való értékelése során tárulhatott fel. Ezért fordulhatott elő, hogy

az önmagukban nem jogellenes, esetleg pusztán magánjogi jogszabályba ütköző megállapodások és cselekvések - az elszigeteltségükből kimozdítva - már büntetőjogi jelentőségűvé váltak, leginkább azzal, hogy következtetési alapot nyújtottak a vádlottak valódi szándékára. Márpedig ilyen szemléletben félreismerhetetlenül kirajzolódott az események logikai kapcsolódása és rendje.

Így az előzmények, illetve a tényállás 1/a., 1/b. és 1/c. pontjaiban rögzített, a 2006. év szeptembere és 2009. év júniusa közötti események háttérében jól érzékelhető célként elsőként az **kft1** tulajdonosi összetételében bekövetkezett változások cégbírósi bejegyzésének a késleltetése, a taggyűlés összehívásának, következésképpen I.rendű vádlott ügyvezetői tisztsége megszűnésének a nyilvánvaló elodázása jelent meg. Ekkor kezdődött meg az említett gazdasági társaság tartós piaci kapcsolatokra épülő mezőgazdasági tevékenységének az e célból alapított **kft2** részére történő „kiszervezése”, mely végül a haszongépjárművek ellenérték nélküli - színlelt adásvétel, illetve a vételár különböző csatornákon keresztül történő visszaszerzésében testet öltő - megszerzésében, végső soron eltulajdonításában csúcsosodott ki.

Ennek során egyetlen olyan vádlotti magatartás sem volt tetten érhető, mely e célzatos tevékenységbe, annak logikai rendjébe ne illeszkedett volna.

A **kft1** üzletrészeinek 2006. szeptember 6-ai értékesítését követően I.rendű vádlottra hárult az a kötelezettség, hogy a bekövetkezett változást a módosított tagjegyzék benyújtásával a cégbíróságon átvezettesse. Erre nem került sor, ugyanakkor alig egy héttel később az üzletrészt értékesítő **tanú2** bejelentette az elállási szándékát és a szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt pert indított, melyben beavatkozóként I.rendű vádlott, míg a felperes képviselőjeként, II.rendű vádlott is részt vett.

A kereset 2007. november 21-ei jogerős elutasítása újból tiszta helyzetet teremtett, mivel megszűntek a tulajdonjog-változás átvezetésével szemben felhozható kifogások jogi alapjai. A közgyűlés összehívása azonban ismét elmaradt, helyette I.rendű vádlott 2007. december 14-én adásvételi szerződést kötött **tanú2** és **tanú3** korábban már értékesített üzletrészeinek a megvásárlására. (Az ezzel kapcsolatos bejegyzési kérelem vezetett I.rendű és II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségre vonásához, a társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetnének kísérletében történő elmarasztaláshoz.)

Az egymással párhuzamosan futó, az ugyanazon üzletrészek ismételt értékesítéséhez kapcsolódó cégbírósi eljárások végül 2009. január 27-én zárultak le, végső soron azzal, hogy a korábban megkötött, 2006. szeptember 6-ai adásvételi szerződések alapján kell a változás bejegyzését kérni. Ennek I.rendű vádlott- II.rendű vádlottjogi képviseletében - 2009. március 17-én tett eleget.

Erre az időszakra azonban az **kft1** működésének a stabilitását biztosító tárgyi eszközök és piaci pozíciók kiszervezése már befejeződött. Első lépésként, 2008. április 30-án létrejött a **kft2**, ugyanazon tevékenységi körrel: gabonaféle, hüvelyes

növény és olajos mag termesztése céljából. A tevékenységének megkezdéséhez szükséges gépeket és üzemanyagot - kölcsönszerződések formájában - már 2008. április közepétől folyamatosan a rendelkezésére bocsátották, ősztől már azzal a felhatalmazással, hogy az **kft1** képviselőjében eljárva, felvásárlói tevékenységet folytasson, termékértékesítési szerződéseket kössön, vagy mezőgazdasági munkákat végezzen el. Döntően olyan megrendelői körben, amely korábban az **kft1** vevőiből állott.

Mindez ahhoz vezetett, hogy a **kft2** a 2008. esztendőben - részben a tevékenységáttruházó szerződések alapján végzett traktor-, illetve kombájnszolgáltatás révén - 23.159.936 forint adózás előtti, majd a közterhek bevallása és levonása után, 18.592.936 forint adózott eredményt ért el. Szinte teljes egészében olyan tevékenység folytatásával, melyet korábban a saját eszközeivel, ugyanazon megrendelők számára az **kft1** látott el. (Mindössze 572.549 forint összegű adózás utáni eredmény volt az, amely nem kapcsolódott az **kft1**-hez.)

Semmi sem cáfolta azt a feltételezést, hogy a szóban forgó tevékenységek „kiszervezésének” a hiányában ugyanez a nyereség az **kft1** könyvelésében jelent volna meg. Nyilvánvaló ugyanis, hogy hasonló feltételek mellett elvégzett mezőgazdasági munka jövedelmezőségét önmagában a vállalkozó személyében bekövetkezett változás nem befolyásolta. Ezért nem is lehetett ésszerű kétségeket felhozni **szakértő2** igazságügyi könyvszakértői véleményével szemben, melynek kellően alátámasztott, főkönyvi kartonok, kivonatok és könyvelési anyagok adataival igazolt ténymegállapításai éppen arra a logikus gondolatmenetre épültek, hogy ugyanazon munka az eredeti cégnél sem vezetett volna eltérő pénzügyi eredményhez. A vagyoni hátrány összegszerű meghatározásához azonban - szem előtt tartva a Be.4.§ (2) bekezdésében megfogalmazottakat - az elért adózás utáni eredményből még le kellett vonni annak a szolgáltatásnak az adózott ellenértékét, melyet a **kft2** az újonnan szerzett megrendelőitől, öt olyan személytől kapott, akivel az **kft1** korábban nem állt szerződéses kapcsolatban. (Jól jellemezte a fentebb felvázolt helyzetet, hogy ez a szolgáltatás a teljes adózott eredménynek mindössze 3,079%-át tette ki.)

Ezen túlmenően ténybeli érvek is cáfolták I.rendű vádlott azon védekezését, hogy a tevékenységáttruházó szerződések megkötése az **kft1** veszteséges működése miatt vált szükségessé. A cég korábban, a 2006. és 2007. években nyereségesen működött, mérleg szerinti eredménye később már meghaladta a húszmillió forintot. Nyilvánvalóan ezzel magyarázható az is, hogy a 350.000 forint névértékű üzletrészek 2006. szeptember 6-án hozzávetőlegesen 1.700%-os áron keltek el, mely vételárat később, 2007. december 14-én I.rendű vádlott is hajlandó lett volna megadni.

Mindezek alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a nyereséges **kft1** tevékenységének a kiszervezésével, a mezőgazdasági szolgáltatások indokolatlan áttelepítésével az említett gazdasági társaságnak 18.020.387 forint összegű vagyoni hátránya keletkezett.

A tényállásnak a **kft2** vagyoni helyzetére, illetve számlaforgalmára vonatkozó kiegészítését a tényállás 1/b. és 1/c. pontjaiban írt cselekmények szoros összefüggése tette indokolttá. A Baranya Megyei Főügyészség M.I.B.2862/2010/9. számú vádirata szerint a tevékenységátruházó megállapodások realizálása után I.rendű és II.rendű vádlottak elhatározták, hogy „az **kft1** szinte teljes mezőgazdasági gépparkját átmentik a **kft2**-be”. A vádirati tényállás 1/b. pontja ennek leírására, az adásvételi szerződések felsorolására és a pénzügyi teljesítés hátterének a bemutatására, míg a tényállás 1/c. pontja annak ismertetésére szorítkozott, hogy ugyanezen vádlottak, rövid időn belül, milyen lépéseket tettek az eladóhoz átutalt pénzösszeg visszaszerzése érdekében.

Noha az ügyész e cselekménysort a vádirat szerkesztésekor megbontotta, mégis észre kellett venni, hogy az így önállóságot kapott múltbeli történések egymás nélkül nem voltak értelmezhetők. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a gépek értékesítése piaci áron, igazságügyi műszaki szakértő bevonásával történt, oly módon, hogy az eladó a kialakult vételárhoz látszólag hozzá is jutott. Ezért e cselekményt elszigetelten szemlélve mindössze annyi lett volna megállapítható, hogy a gazdasági társaság tárgyi eszközeinek a helyébe készpénzvagyon lépett, közel azok forgalmi értékével arányos összegben.

A ... s.r.o. elnevezésű gazdasági társasággal mintegy három hónappal aláírt szállítási szerződés részletei és következményei azonban az **kft1** mezőgazdasági haszongépjárműveinek az értékesítését is egészen más megvilágításba helyezték. Nem lehetett ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy a 2009. január 28-ai megállapodás aláírásakor az említett szlovákiai cég adószámát már törölték, legális gazdasági tevékenységet tehát nem folytathatott. Ugyanakkor a képviselője, III.r. vádlott a bírósági eljárás során Albániában kiadatási őrizetbe került, már azt követően, hogy - általa sem vitatottan - a 2007. év második felétől adóbevallást be nem nyújtó és a neve alapján fémkereskedéssel foglalkozó céget maga is börtönbe jutott személytől vette át. Szerepével kapcsolatosan nem hallgatható el továbbá az sem, hogy a **kft2** bejegyzéséhez anyagi segítséget nyújtó külföldi pénzügyi csoport hátterében is megtalálható volt, tisztázatlan pozícióban, illetve azzal a feladattal, hogy a ... s.r.o. gazdasági társaság **takarékszövetkezet1-nél** vezetett számlájára érkezett 35 millió forintot felvegye, és azt - tagi betét megjelöléssel - befizesse a ... Ltd. magyarországi, a **zrt2**-nél kezelt számlájára.

Ilyen adatok ismeretében a 240 tonna ammónium-nitrát, a 100 tonna 3×15 (NPK) és a 90 tonna komplex (NPK) megjelölésű műtrágya 35 millió forintos vételárának a 2009. február 3-ai átutalása kizárólag I.rendű vádlott rosszhiszeműségével volt magyarázható. A pénz azonnali kifizetése ugyanis a legelemibb körütekintés és minimális óvatosság hiányára utalt, különösen úgy, hogy a másik szerződő fél külföldi volt, akinek a teljesítő képességével vagy készségével kapcsolatosan semmilyen információ nem állt rendelkezésre.

Említésre méltó körülmény az is, hogy az **kft1** nevében történő műtrágya rendelésre ekkor már nem lehetett elfogadható magyarázatot felhozni, mivel a 2008 szeptemberében létrejött megállapodások értelmében annak beszerzése, a termeléshez szükséges megállapodások megkötése már a **kft2** feladatát képezte.

Döntő jelentősége végül a pénzügyi átutalásoknak volt, annak a ténynek, hogy az **kft1** által a ... s.r.o. gazdasági társaságnak kifizetett 35 millió forint néhány napon belül a **kft2** számlájára került. Pontosabban az a 130.507,53 USD (29.435.973 forint), mely a többszöri közvetítésekkel járó kezelési költségek és jutalékok levonása után megmaradt. Így állott elő az a helyzet, hogy a mezőgazdasági haszongépjárműveket megszerző **kft2** 2009. február 9-én hozzájutott a nem sokkal korábban kifizetett vételárhoz is.

Mindezekből egy szükségszerűen több mozzanatból építkező, ám a célját és az eredményét érintően mégis egységes cselekménysor képe rajzolódott ki. Közelebbről az, hogy a 2008. október 16-án és október 30-án megkötött adásvételi szerződések színlelték voltak, azok háttérében ténylegesen a gépek ellenérték nélküli megszerzésének a kivitelezése húzódott meg. Ez tette szükségessé annak a látszatnak a keltését, mintha legális, szabályszerű vagyoni jogi megállapodások jöttek volna létre, a vételár dokumentálható, utólag igazolható átutalásával, mivel tudott volt, hogy a ... s.r.o. felé történő - üzletileg teljesen megalapozatlan - kifizetéssel a vételár jelentős része egyébként is visszajut a „vevőhöz”.

Különösen igaz ez a másodfokú bíróság által tett kiegészítések ismeretében, melyek szerint a **kft2** gyakran nem is rendelkezett elegendő összegű megtakarítással és így teljesítésre csak akkor volt képes, ha számláján az egyenleget a ... tőketartalék, míg az **kft1** kiegyenlítés címén előzőleg feltöltötte.

Ilyen körülmények között, a tényállás 1/b. és 1/c. pontjában írt cselekmények szoros összefüggése mellett döntő fontossága a mezőgazdasági haszongépjárművek forgalmi értékének volt. Meghatározásukkor az egyenkénti értékesítés alapján becsült összeget kellett figyelembe venni, így a gépeket külön-külön is szemrevételező **szakértő3** igazságügyi szakértői véleménye alapján azt, hogy azok együttesen 65.130.000 forintot képviseltek.

A tényállás 1/b. és 1/c. pontja vonatkozásában ez jelentette az elkövetési értéket.

A hozzávetőlegesen két és fél esztendeig tartó cselekmények megvalósítása során I.rendű és II.rendű vádlottak között semmiféle ellentmondás, vagy akár csak a legcsekélyebb mértékű nézetkülönbség nem merült fel.

Az ügyvédként eljáró II.rendű vádlott mindkét, az ügyben központi jelentőséggel bíró gazdasági társaság jogi képviseletét folyamatosan ellátta, az **kft1** ügyeinek az

intézését éppúgy, mint a Kft2-ét. Ez utóbbi alapításakor elkészítette a bejegyzésre vonatkozó kérelmet, illetve később mindazokat az iratokat, melyek a változások átvezetéséhez szükségesek voltak.

Szerepet vállalt az **kft1** üzletrészeinek a 2006. szeptember 6-ai értékesítését megtámadó perben, oly módon, hogy a felperesi oldalon álló **tanú2** érdekében az adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását kezdeményezte. A kereset elutasítása miatt utóbb jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, majd jelen volt a Pécsi Ítéltáblán megtartott tárgyaláson is, amikor a fellebbezés visszavonása folytán az elsőfokú bíróság határozata jogerőre emelkedett.

Ilyen előzmények után készítette el és ellenjegyezte 2007. december 14-én azt az okiratot, melyben I.rendű vádlott „megvásárolta” **tanú2** és **tanú3** korábban már érvényesen eladott üzletrészeit. (Ezen okirat közhiteles nyilvántartásba vétele vezetett később a büntetőjogi felelősségre vonásához, bűnösségének a társtettesként - I.rendű vádlottal együtt - elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében történő megállapításához.) Végül közreműködött az eseménysor cégbíróági vonatkozásainak a lezárásában is, amikor 2009. március 17-én változásbejegyzési kérelmet nyújtott be az **kft1** üzletrészeinek a **tanú4**, **tanú5**, **tanú6**, **tanú2** és **tanú3** általi eladásának az átvezetése érdekében.

II.rendű vádlott ugyanakkor a vádbeli cselekményekhez más vonatkozásban is szorosan kapcsolódott. Ismerte az **kft1** számlájára átutalt 35 millió forintos vételár visszaszerzésében kulcsszerepet játszó III.r. vádlottat, valamint **tanú1**et is, akit a **kft2** ügyvezetői tisztségének a névleges ellátására kért fel. Különböző megállapodásokat készített a szóban forgó gazdasági társaságok között, olyan szerződéseket, melyek lehetővé tették az **kft1** tevékenységének, illetve piaci pozícióinak a kiszervezését. A gépek eltulajdonításának megszervezésekor javaslatot tett igazságügyi műszaki szakértő bevonására, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy a „vételár” meghatározása később ne legyen kifogásolható.

Ezen túlmenően a **kft2** által indított birtokperben ideiglenes intézkedést kezdeményezett, majd végrehajtási lapot nyújtott be, éppen a mezőgazdasági haszongépjárművek kiadása érdekében. A ... s.r.o. céghez intézett 2009. március 16-ai felszólítással pedig olyan látszatot kívánt kelteni, mintha a műtrágyarendelés kapcsán még valóban lehetne, vagy próbálna jogi lépéseket tenni a teljesítés kikényszerítésére.

Mindezek ugyanakkor azt is feltételezték, hogy a **kft2** alapításának céljával, személyi összetételével, illetőleg a cég tényleges irányításával is maradéktalanul tisztában kellett lennie, leginkább azzal, hogy a mezőgazdasági termelés terén kellő szakismerettel és jártassággal nem rendelkező **IV.rendű vádlott** kizárólag a nevét adta a vállalkozáshoz.

A nyomozó hatóság 2010. január 28-án II.rendű vádlott irodájában házkutatást tartott, melynek során a számítógépén tárolt és különböző - „...”, „...”, „...” stb. -

könyvtárakba telepített adatállományát lefoglalták (*nyomozati iratok VII/2579-2603. olda*). Azoknak az okiratoknak az elektronikus másolatát tehát, melyek a jelen ügyben jelentőséghez jutottak és megnyugtatóan igazolták, hogy a jogi ismereteket igénylő, kellően átgondolt cselekménysorozat kivitelezéséhez II.rendű vádlott-ügyvédi tanácsadás, okiratszerkesztés, illetve bírósági képviselő formájában - szándékosan segítséget nyújtott.

A tényállás 3. pontjában írtakkal összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel **IV.rendű vádlott** 2009. november 19-ei tanúvallomásának a tartalmi hitelességét, azt a körülményt, hogy az abban előadottakat a rendelkezésre álló bizonyítékok mindenben alátámasztották. Így lehangsúlyosabban azt a ténybeli megállapítást, hogy **IV.rendű vádlott** - noha a közhiteles cégbírósi nyilvántartásban éppen ennek az ellenkezője szerepelt - a kft2. ügyeinek az intézésében nem vett részt és a bejelentett székhelyen sem történt semmilyen gazdasági tevékenység.

Ezzel kapcsolatosan mindössze az elkövetői alakzatok alapjául szolgáló tények körét kellett helyesbíteni, végső soron annak rögzítésével, hogy **IV.rendű vádlott** volt az, aki közreműködött a valótlan adatok cégnyilvántartásba történő bejegyzésében, míg II.rendű vádlott- a szükséges okiratok elkészítésével és a cégbíróshoz eljuttatásával - ahhoz segítséget nyújtott.

I.rendű és II.rendű vádlottak fellebbezésének írásbeli indokolásában központi szerepet kapott annak előtérbe helyezése, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a kihirdetését követően a ... s.r.o. cég a korábban megrendelt és kifizetett műtrágya ellenértékét, 35 millió forintot visszautalta az **kft1** számlájára. Ezt támasztotta alá a Ügyvédi Irodától érkezett igazolás, mely a lekönyvelt banki tételek között a szóban forgó összeg **kft1** részére történő jóváírását 2013. szeptember 2-ai dátummal tüntette fel.

Hangsúlyozni szükséges azonban, hogy a tényállás - egymással szorosan összetartozó - 1/b. és 1/c. pontjaiban nem a 35 millió forint ... s.r.o. cég javára történő kifizetése képezte a büntetőjogi felelősségre vonás alapját, hanem az, hogy az **kft1** mezőgazdasági gépparkját, különböző magánjogi megállapodások leple alatt, eltulajdonították. Így az elkövetési érték is ez utóbbihoz, a gépek 2008 októberében fennálló forgalmi értékéhez igazodott, mely 65.130.000 forintban került meghatározásra.

Az eltulajdonított gépeket a nyomozó hatóság helybenhagyás mellett lefoglalta, majd azokat kiadni rendelte a sértettnek. Ez ténylegesen csak 2010. február 17-én történhetett meg, miután a Tolna Megyei Főügyészség a lefoglalás megszüntetése ellen bejelentett panaszokat elutasította. Ezzel az okozott kár - a mezőgazdasági gépek 2008 októbere és 2010 februárja közötti értékvesztését nem számítva - gyakorlatilag megtérült.

Így a ... s.r.o. cégtől mintegy öt éves késéssel érkező 35 millió forintot kizárólag egy polgári perben, elszámolási vitában lehetne figyelembe venni. Kétséges ugyanakkor, hogy az valóban a kiadatási őrizetben, Albániában lévő III.r. vádlottól származik, annak eredete teljességgel bizonytalan. Így a másodfokú bíróság e körben további adatok beszerzését szükségtelennek ítélte.

Ehhez hasonlóan nem látta indokát a **szakértő4** igazságügyi könyv-, adó és járulékszakértő bevonására, **szakértő5** igazságügyi szakértői véleményének a kiegészítésére, **tanú7**, **tanú8** és **tanú9** tanúkihallgatására irányuló bizonyítási indítványok teljesítésének sem, ezért azokat elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát a fenti kiegészítések és helyesbítések után megalapozottá vált, ekként az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésére - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Következésképpen a tényállás mikénti megállapítását kifogásoló, illetve a hatályon kívül helyezést célzó jogorvoslati kérelmek eredménytelennek bizonyultak.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett I.rendű, II.rendű és **IV.rendű vádlottak** büntetőjogi felelősségére.

Az ezt sérelmező, felmentés érdekében bejelentett fellebbezések is megalapozatlanok voltak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően, 2013. július 1-én új Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) lépett hatályba, ezért a különböző anyagi jogi rendelkezések egybevetésével állást kellett foglalni az időbeli hatály kérdésében.

Az elkövetés és az elbírálás között a szóba jöhető bűncselekmények büntetési tétele nem változott, ám a szabadságvesztés legrövidebb tartama, az ún. generális minimum a korábbi két hónapról (1978. évi IV. törvény 40.§ (2) bekezdés) három hónapra emelkedett (Btk.36.§), illetve a büntetés kiszabásakor kötelező lett a középérték (Btk.80.§ (2) bekezdés) alkalmazása.

Ezzel szemben a feltételes szabadságra bocsátás új szabályai enyhébb elbírálást biztosíthatnának, mivel a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja annak lehetőségét (ha a terhelt nem visszaeső) már rövidebb idő elteltével, a büntetés kétharmad részének a kitöltése után lehetővé teszi. A jelen esetben azonban ennek mérlegelését, ellensúlyozó hatásának a vizsgálatát szükségtelenné tette az, hogy a másodfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás speciális előírásainak az alkalmazását is fontolóra vette. Mindezekre tekintettel a bűncselekményeket az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kellett elbírálni.

A cselekmények minősítése csak részben felel meg az anyagi büntető

jogszabályoknak.

A hűtlen kezelés elkövetési magatartása a vagyonkezelői kötelezettség szándékos megszegése, mely okozati összefüggésben áll a bekövetkezett eredménnyel, a vagyoni hátránnyal. Az idegen vagyon kezelésével megbízott személy alapvető kötelessége a károsodás elkerülésében, illetve a reálisan elérhető haszon biztosításában fogalmazható meg.

Ennek megfelelően az ügyvezetőnek megválasztott I.rendű vádlott feladata az **kft1** gazdasági érdekeinek az előmozdítása, illetőleg érvényesítése lett volna, végső soron az, hogy a 2006. évi IV. törvény 30.§ (2) bekezdésében írtak szerint a vezető tisztségviselőktől általában elvárható körültekintéssel és gondossággal járjon el. Ehelyett azonban más, kifejezetten az **kft1** piaci helyzetének a megszerzése érdekében létrehozott gazdasági társaság érdekében tevékenykedett, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a tulajdonosváltás cégbíróági bejegyzését eredményesen már nem lehet sokáig elodáztatni. Ezért került sor előbb a **kft2** megalapítására, majd 2008 májusától kezdődően azoknak a szerződéseknek a megkötésére, melyek kizárólagosan az **kft1** gazdasági pozícióinak a kiszervezését szolgálták. Ide tartozott a géppark bérbeadása, valamint a teljes mezőgazdasági tevékenység - azon belül is a jól jövedelmező traktor- és kombájnszolgáltatások - átengedése, tulajdonképpen a piaci szerepvállalás egészének az ellentételezés nélküli elvesztése.

Így állott elő az a helyzet, hogy a **kft2** a 2008. esztendőben olyan, összességében 18.020.387 forint mértékű adózott eredményhez jutott, mely egyébként - a kiszervezés hiányában - a hasonló feltételek mellett működő, ugyanolyan tevékenységet ellátó **kft1** vonatkozásában jelent volna meg. Ez tehát az **kft1**-t ért vagyoni hátrány, melyből a 2008. évi adózás előtti eredmény negatív előjellel szereplő 11.222.395 forintos összege kárként, míg a fennmaradó 6.797.992 forint elmaradt vagyoni előnyként értelmezhető.

Mindezek alapján helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás 1/a. pontjában írt - egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére és rövid időközökben elkövetett - cselekményeket a hűtlen kezelés büntettének körében értékelte.

A Be.2.§ (3) bekezdése értelmében a bíróság annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönt, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.

A Baranya Megyei Főügyészség M.I.B.2862/2010/9. számú vádiratának 1/b. és 1/c. pont alatti része mindenekelőtt annak megállapítását tartalmazta, hogy I.rendű és II.rendű vádlottak elhatározták a **kft1** mezőgazdasági gépparkjának az „átmentését” a **kft2**-be. Ennek érdekében kötött I.rendű vádlotta **kft2** „ügyvezetőjével” adásvételi

szerződéseket, melyekhez kapcsolódóan a vételárat valójában a bocsátotta a vevő rendelkezésére. Ezt követően azonban az **kft1** bankszámláján felhalmozódott készpénzállományt a szóban forgó vádlottak vissza is szerezték, előbb egy fiktív megállapodás megkötésével, majd azzal, hogy annak alapján pénzügyi tranzakciókat kezdeményeztek, melynek eredményeként szinte a teljes vételár visszajutott a **kft2**-hez.

Az ítélezési gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy a vád tárgyát azok a történések képezik, melyeket az ügyész, mint múltbeli eseményeket előad. Ezt a bíróság köteles kimeríteni, mégis úgy, hogy nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény minősítésére vonatkozó indítványához, az e körben képviselt jogi álláspontjához. Ezért nem volt jelentősége a vádirat szerkesztési elvének, ahogyan annak sem, hogy az ügyész e cselekményeket hogyan értékelte.

A tényállás 1/b. és 1/c. pontjaiban leírt események között szoros tartalmi összefüggés állott fenn, azok külső képe egyetlen elhatározáson alapuló, következetesen végigvitt cselekményt mutatott. Döntően azt, hogy I.rendű és II.rendű vádlottaknak már az adásvételi szerződések megkötésekor sem állt szándékukban lemondani a vételárról, az átutalt pénzüsségeket mindössze átmeneti jelleggel, rövid ideig kívánták az **kft1** bankszámláján tartani. Végül soron addig, míg a nyilvántartásból már törölt ... s.r.o. céggel kötött valótlan tartalmú megrendelés elkészült, kizárólag annak érdekében, hogy a sorozatos banki tranzakciók elindításának jogcíme legyen. Szó sem volt tehát műtrágya beszerzéséről, ahogyan arról sem, hogy az **kft1** ellenérték fejében értékesítette volna a haszongépjárműveit. E megállapodások pusztán a gépek rosszhiszemű, csalárd elemekkel átszőtt megszerzésének, két részletben kivitelezett *jogtalan eltulajdonításának* a leplezését szolgálták.

Sikkasztást követ el az, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja.

Az **kft1** tulajdonában álló mezőgazdasági gépek I.rendű vádlott vonatkozásában egyben rábízott idegen dolgoknak minősültek. A rábízás a társasági szerződés aláírásával, az ügyvezetői tisztség elfogadásával jött létre, amikor a cég vezetője kötelezettséget vállalt a gazdasági társaság képviselőjére és ügyeinek intézésére. Ennek érvényességéhez nem szükséges a vagyontárgyak tényleges átvétele, fizikai birtokba adása, jelentősége annak volt, hogy I.rendű vádlott- a jogszabály és a társasági szerződés felhatalmazásának keretei között - vált jogosulttá a dolog feletti rendelkezések meghozatalára. Az ezzel ellentétes védői érvelés téves, a fellebbezés írásbeli indokolásában felhívott eseti döntések - eltérő ténybeli alapjaik miatt - a jelen ügyben nem alkalmazhatók.

Szükséges azonban megjegyezni, hogy rábízás hiányában, miután idegen dologról van szó, a jogtalan eltulajdonítás még mindig bűncselekménynek: lopásnak minősülne. (A csalás büntettként történő értékelés lehetősége a csalárd elemek ellenére fel sem merülhetett, miután a vagyoni jogi rendelkezéseket tevő I.rendű vádlott sem a gépek birtokának átengedésekor, sem a 35 millió forintos banki

átutalás kezdeményezésekor nem volt tévedésben.)

A tényállás 3. pontjában írt ún. intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési magatartása a jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adat, tény vagy nyilatkozat közokiratba foglalásában történő közreműködés. Ez annak róható fel, aki a valótlan jognyilatkozatot teszi, míg a bűnsegédi bűnrészes szerepe a valótlan jognyilatkozatnak a közokiratot jóhiszeműen kiállító, megtévesztett személyhez történő eljuttatásában érhető tetten. Ez jellemezte II.rendű vádlott szerepvállalását is, míg tevékenységének felbujtói jellege - noha arra vonatkozó adatok is felmerültek - nem volt kellően alátámasztott.

Az irányadó tényállás szerint a **kft2** vonatkozásában két alkalommal jegyezték be valótlan tartalmú adatokat, először a gazdasági társaság nyilvántartásba vételekor, majd a székhelyváltás bejelentésekor. Így e cselekmény is - az 1978. évi IV. törvény 12.§ (2) bekezdése értelmében - folytatólagosan elkövetett.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság I.rendű vádlott cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 319.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (*tényállás 1/a. pontja*) és az 1978. évi IV. törvény 317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének (*tényállás 1/b-c. pontjai*), míg II.rendű vádlottcselekményeit az 1978. évi IV. törvény 319.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (*tényállás 1/a. pontja*), az 1978. évi IV. törvény 317.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének (*tényállás 1/b-c. pontjai*), valamint az 1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott bűnsegédként és folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (*tényállás 3. pontja*) minősítette, annak megállapítása mellett, hogy **IV.rendű vádlott** a terhére megállapított bűncselekményt helyesen tettesként követte el.

(A vád tárgyává tett cselekmény eltérő minősítésének a lehetőségére már a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átirata is utalt, így a Be.321.§ (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásának az indokoltsága nem merült fel.)

Sajátossága volt az elsőfokú bíróság ítéletének, hogy a tényállás 1/b. és 1/c. pontjában írt tényállás tekintetében oly módon állapította meg I.rendű és II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségét, hogy az egyébként szorosan összefüggő, egymás nélkül nem is értelmezhető cselekménysorozat első mozzanatát, a mezőgazdasági gépek értékesítését nem látta beilleszthetőnek az általa folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntetteként minősített eseménysorozatba. Érvelése szerint azért, mert a haszongépjárművek eladása értékarányos vételár meghatározása és átutalása mellett történt, végső soron úgy,

hogy ez a jogi aktus önmagában nem okozott vagyoni hátrányt az **kft1** eladónak. Ugyanakkor ettől eltérő álláspont jelent meg a cselekménysorozat második részeként tárgyalt banki átutalásokkal kapcsolatosan, melyet az elsőfokú bíróság már 35 millió forint összegű vagyoni hátrány szándékos előidézéséként értelmezett.

A minősítés terén képviselt téves jogi álláspont azonban nem változtatott azon a körülményen, hogy a tényállás 1/b. és 1/c. pontjában írt cselekmények egységes megítélés alá estek, elválaszthatatlanságuk folytán osztoztak egymás jogi sorsában.

A Be.386.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében (másod)fellebbezésnek van helye, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett, vagy akivel szemben az eljárást megszüntette. A jelen ügyben azonban nem erről volt szó, miután a bűnösség kérdésében azonos állásfoglalás született: a tényállás 1/b. és 1/c. pontjaiban körülírt tevékenységeket mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróság - igaz, különböző minősítéssel - felrótta a vádlottaknak.

Ez okból a másodfokú bíróság további jogorvoslati lehetőséget sem biztosított.

A cselekmények megváltozott minősítése a büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők ismételt áttekintését tette szükségessé.

I.rendű vádlott és II.rendű vádlottakkal szemben - az 1978. évi IV. törvény 12.§ (1) bekezdése, valamint a Btk. 85.§ (1)-(3) bekezdései alapján - két évtől tizenkettő évig, míg **IV.rendű vádlottal** szemben két hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés volt kiszabható.

A tényállás 1/a., 1/b. és 1/c. pontjaiban írt cselekmények megvalósítását tervszerű kivitelezés, részletekbe menő átgondoltság és kitartó szándék jellemezte. Ezt I.rendű és II.rendű vádlottak terhére kellett értékelni, éppúgy, mint a valamennyi cselekményükre kiterjedő folytatólágosságot. Ez utóbbit **IV.rendű vádlott** esetében sem lehetett figyelmen kívül hagyni.

II.rendű vádlott tekintetében további súlyosító körülmény a kettőt meghaladó bűnhalmazat.

Ezzel szemben állt az öt évnél hosszabb időmúlás, illetve a vádlottak büntetlen előélete, melynek nyomatékát I.rendű és II.rendű vádlottak vonatkozásában némileg csökkentette az, hogy utóbb közokirat-hamisítás büntette miatt elmarasztalták őket.

Hasonló álláspont fogalmazható meg II.rendű vádlott bűnsegédi bűnrészességét illetően, miután az ügyvédi közreműködése nélkül a bűncselekmények megvalósulására nem kerülhetett volna sor. Ezért a bűnsegédi szerepvállalásának az enyhítő hatása csak kisebb súllyal érvényesülhetett.

A sikkasztással okozott kár lefoglalással és a sértett részére való kiadással gyakorlatilag megtérült, mely szintén enyhítő körülmény.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság I.rendű és II.rendű vádlottak büntetését eltúlzottan szigorúnak ítélte meg, álláspontja szerint az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott célok enyhébb jogkövetkezmények alkalmazásával is elérhetőek. Ezért a velük szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 év, illetve 2 év 6 hó börtönre enyhítette, annak megállapításával, hogy a szóban forgó személyek az 1978. évi IV. törvény 47.§ (3) bekezdése alapján a büntetésük fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsáthatók. E rendelkezés alkalmazására - különös méltánylasként - az időmúlás, valamint a sikkasztással okozott kár megtérülése adott indokot.

IV.rendű vádlott tekintetében nincs törvényes lehetőség az intézkedés további enyhítésére.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket sérelmező fellebbezések tehát kizárólag I.rendű és II.rendű vádlottak javára bizonyultak megalapozottnak.

Ekként a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletét a bűncselekmények minősítésére és büntetésre vonatkozó részében megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta, mégis azzal, hogy az elsőfokú bíróság határozatában Btk.-ként megjelölt jogszabályon helyesen az 1978. évi IV. törvényt kell érteni.

P é c s, 2014. április 17.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró